TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI
Sayı :2190
Tarih :11.11.2026

- 53168

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın Hazine ve Maliye Bakanı Mehmet Şimşek tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96 ve 99'uncu maddeleri uyarınca yazılı olarak yanıtlanmasını arz ederim.

Gülüstan KILIÇ KOÇYİĞİT
Kars Milletvekili
DEM Parti Grup Başkanvekili

9 Kasım 2026 tarihinde İzmir'in Aliağa ilçesinde bulunan HABAŞ Demir Çelik tesislerinde meydana gelen patlamada kamuoyuna yansıyan açıklamalara göre en az 17 işçinin yaşamını yitirdiği bildirilmiş; can kaybı, kayıp işçi ve yaralı sayılarına ilişkin açıklamalar gün içinde değişmiştir. Olayın kesin teknik nedeni ve tüm sorumluluklar henüz bağımsız inceleme ve adli süreçlerle açıklığa kavuşturulmamıştır. İşçilerin yaşam hakkı, sağlıklı ve güvenli koşullarda çalışma hakkı ve kamunun koruma yükümlülüğü bakımından facianın tüm yönleriyle aydınlatılması zorunludur.

Kamu kaynaklarıyla desteklenen büyük sanayi işletmelerinin vergi ve teşvik rejimi, işçi sağlığı ve güvenliği bakımından da hesap verebilir olmalıdır. Şirketin ve ilgili grup şirketlerinin kamu desteklerinden yararlanma koşullarının açıklanması, herhangi bir usulsüzlüğün peşinen var sayılması değil, kamusal kaynakların kullanımının denetlenmesi anlamına gelir.

Ölümlü "iş kazaları" karşısında idari ve mali yaptırımların caydırıcılığı ile kamu alacaklarının tahsili ayrıca önem taşımaktadır. Vergi mahremiyeti ve ticari sır hükümleri gözetilerek açıklanabilecek toplulaştırılmış veriler, teşvik belgeleri ve kamu desteği kriterleri üzerinden Bakanlığınızın politika tercihleri sorgulanmalıdır. Kamusal teşvik ve vergi avantajlarının denetim yaptırımlarıyla karşılaştırılması, ekonomik büyüme tercihleri ile işçi yaşamının korunması arasındaki öncelikleri görünür kılacaktır.

Bu bağlamda;

1. HABAŞ ve bağlı grup şirketlerine 2010-2026 döneminde sağlanan vergi indirimi, istisna ve muafiyetlerin mevzuat bazında toplam tutarı nedir?

2. Şirketlerin yararlandığı kamu garantileri, krediler ve teşvik unsurları nelerdir?

3. İş sağlığı güvenliği ihlalleri ile teşvikten yararlanma arasında herhangi bir kısıtlama mevcut mudur?

4. "İş kazaları" nedeniyle kesinleşmiş idari para cezalarının tahsil oranı nedir?

5. "İş kazası" sonrası kamu sağlık, sosyal güvenlik ve müdahale maliyetlerinin işverene rücu edilmesine ilişkin kayıtlar nelerdir?

6. 2020-2026 döneminde iş güvenliği denetimlerine ayrılan merkezi bütçe ödenekleri ve gerçekleşmeleri nedir?

7. HABAŞ ile ilgili kamu alacaklarında tahsilat, erteleme veya yapılandırma uygulamaları olmuş mudur?

8. İş cinayetlerinde hayatını kaybedenlerin aileleri için bağımsız kamusal destek fonu kurulması değerlendiriliyor mu?

9. 2010-2026 arasında işletmeye sağlanan kamu desteklerinin yıllık toplamı ile aynı dönemde kesinleşmiş iş sağlığı ve güvenliği yaptırımlarının yıllık toplamı nedir?

10. İş cinayetlerinde kamu kaynaklı tedavi, arama kurtarma ve sosyal güvenlik harcamalarının işverene rücu edilmesi bakımından son on yıldaki tahsilat oranları nedir?

11. Kamu desteklerinden yararlanan işletmeler için tekrarlanan ölümcül ihlallerde teşviklerin durdurulmasını sağlayacak bağlayıcı ölçütler oluşturulacak mıdır?